

NUM. 1035

BARCELONA 11 DE NOVEMBRE DE 1898

ANY 20

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto Rico, 4.—Extranger, 5

FULLAS CAYGUDAS

¡Cóm volan, pel oratje arrossegadas!
¡Sort que aixó passarà!...

Al venir la riallera primavera,
¡tot tornará á brotá!

PARLA 'L PAÍS

EL NOY DE TONA

No volém nosaltres ser menos que cert rotatius de Madrit qu' en los moments excepcionals per que està atravessant la patria procuran coneixer l' opinió dels homes qu' ells consideran mes ilustres, estampantla en las sevas columnas.

En aquesta especie de certámen de disculpas, projectes, plans y pensaments, que pels resultats que dona podría molt ben sintetisar ab lo ditxo català de «*Cada hú per 'llá hont l' enfila*» s' han de cometre necessàriament omissions involuntaries, que l' *ESQUELLA DE LA TORRATXA* 's proposa subsanar no omitint ni escassejant tota mera d' esforços y sacrificis. A tal efecte 'ns han preguntat: *¿A qui 'ns dirigirém en primer terme?*

A n' en Durán y Bas no pot pas ser, per haver sigut un dels primers qu' evacuen la consulta; ni tampoch a n' en Planas y Casals, que ja ha dit tot lo que feya al cas; ni a n' en Vallés y Ribot que ha aprofitat l' ocasió pera ficarhi basa; ni a n' en Collaso, ni a n' en Comas y Masferrer, ni a n' en Grieria, cap dels quals, probablement, res tindrà que afegir a lo que porta declarat en lletras de motllor; ni finalment a n' en Girona rich, que tan pròdigament ha obert de bat a bat las caixas dels seus concells financers, sempre mes assequibles que les dels seus capitals acumulats per obra y gracia del interés compost.... *¿A qui, donchs, podrém demanar que 'ns tregui de compromís pera quedar com uns homes ab los nostres lectors?*

La casualitat, aquesta segona Providència dels periodistas de bona fé, va posarnos en contacte l' altre dia ab un dels homes mes populars no sols de Barcelona, sino de Catalunya entera.

¿Qui no coneix a n' al Noy de Tona?

* * *
A la Rambla varem trobarlo, no molt lluny del

Plà de l' Os, punt de reunió de tantas ilustracions barceloninas, y per aquest motiu digne rival de la madrilenya Porta del Sol.

Cambiats los saludos que son de rúbrica en semblants cassos, y després de tocarli l' esquena afablement, a qual caricia ell va respondre ab aquella beatífica rialleta que may l' abandona, varem invitarlo a que s' expansionés respecte a la situació d' Espanya, y als millors medis qu' en lo seu concepte hauríen d' emplearse pera conseguir la seva regeneració.

El *Noy de Tona*, al sentir la nostra proposta va clavar guipada a la taula d' ayqua y anís de *El Gavilán*, com volguent dir: —Si no me'n paguéu una copeta del *Mono*, faig muixoni.

Hem de confessar que no pot emplearse major discreció per demanar beure.

Y un cop la va tenir a dintre y després de aixugarse 'ls llabis ab lo revers de la ma, va pregunternos:

—*En vers ó en prosa?*

—Tractantse de lo que 's tracta —li varem dir— no estaría mal que ho fesses en redolins; pero als homes públics que han parlat avants que tú 'ls sabrà greu y fins crech que 't tindrían enveja, al veure que 'ls portas la ventatja de saber fer versos. Per lo tant

enmotllat a la costúm
y endavant, canta verdúm!

El *Noy de Tona* va expressar-se de la següent manera:

«Aquí ahont me veu, jo no tinch la culpa de res. Ni vaig aconsellar que 's fés la guerra, ni vaig aconsellar que 's fés la pau, perque ningú va demanarme parer. Lo únic que puch dir es que tot just sentia pel carrer aquell xim xim del himne de Cádiz y aquell pet de «Vi... vaa... Espanya» encare que sigués de una hora lluny procurava escapulirme per no arreplegar alguna garrotada. Massa que la policia 'm coneix y una cama aviat es trencada,

y jo las necessito totas dugas per corre mon y guanyarme la vida.

»Tothom hagues fet com jo y la guerra no hi hauria sigut. Perque jo soch partidari de que cada hu fassi lo que li dongui la real gana. Jo mateix no se may ahont dormire quan la son me agafi, y no envejo la felicitat de ningú. De modo y de manera que si Cuba m' hagués dit:—«Estich cansada de tú y vull anar sola,» jo li hauria respot.—«Tu mateixa noya; ja ets prou gran.» Y si t' hay visto no macuerdo.

»Per no haverho fet així, ja veu com han anat las cosas: hem gastat lo que teníam y lo que no teníam, han matat mes gent que una epidemia.... Avuy tothom plora menos els que s' han omplert las butxacas perque á riu revueltu ganancia de pescadores, y Cuba ha tirat per mal camí y ara víu amistansada ab els *Estats Humits*, que son uns solemnes porchs, ab uns ullals y una ganeta que ni cap singlá.

»Y no contents ab pendre'ns Cuba, ens han afanat Puerto-Rico.... y ja tenen café y sucre y bons puros per tota la vida, y ara diu que 'ns volen extinxir las Filipinas, y 'ns afaytarán hasta la respiració, perque mal viatje! ja 'ns tenen la má al coll y 'ns fan treure un pam de llengua. EY! així á lo menos ho sento dir, que per lo que á mí toca no crech que m' puguin pendre res, perque desde fa molts anys, y per aquests cassos, ja hi sigut prou previngut y no porto may un quarto á sobre. La méva máxima ha sigut sempre: «Tant guanyas, tant gastas y al vespre fes la pau, que demá serà un altre dia.» Així, no tinch capitais; pero tampoch tinch deutes, y visch felís, sense mals-de-cap ni enredos. ¿No hauria pogut ser també felissa l' Espanya, si 'ls goberns, en lloch de ficarse en llibres de caballería haguessin seguit aquesta mateixa línia de conducta?

»Pero ells se las pegan de sabis y lo que son uns solemnes estrofas que tot ho fan anar de mal borras, ab perdó siga dit del Sr. Borrás, primer galán del *Treyatu Romea*, de qui soch un gran admirador per lo bé que diu els versos.

»Y ara parlant sense modestia, pero ab justicia, crech, y no dupto que tothom opinarà lo mateix, que tant els conservadors com els fusionistas, del primer al últim, s' han posat tots sense excepció molt per sota del nivell de aquest pobre *Noy de Tona*. Ni 'ls uns ni 'ls altres saben lo que 's pescan; han percut la carta de navegar, y per mes que 's esforsin sempre farán salat.

»Es precís, donchs, *echar mano* de gent nova, y que no estiga gastada, per contribuir á la regeneració de la patria. Y aquí estich jo, señores, per tot lo que convingui. El *Noy de Tona* s' ofereix per salvar á la nació. Apart de la gran popularitat de que disfruto y qu' es y serà sempre 'l meu orgull, tinch alguns medis naturals y propis, es á dir ben méus y de ningú mes, per realisar dignament la gran missió que se m' confíhi.

»De moment, poden estar ben segurs de que pitjor qu' ells no ho faré pas anar, que aixófora impossible: y sempre al país li sortirà molt mes barato: ab un parell de pelas diarias cada dia m' contento.

»Desde 'l moment que goberni alsaré la suspensió de las garantías constitucionals, perque á mí no m' fan cap *frenta* ni las censuras de la premsa, ni 'ls judicis de l' opinió pública. Per decret rebaixaré tots els sous, á proporció del meu, que ja he dit avants que seria de dos pelas diarias cada dia, de manera que 'ls dels demés se contarán per céntims, y qui no li agradi que ho deixi, que aixó es lo que convé, pagarne pochs.

»Inmediatament reuniré las Corts y allí 'ns picanrem las crestas, ab l' advertencia de que tots els discursos haurán de ser en vers y sense apuntador, ab lo qual no podrán xarrar tots els que vulguin, y no s' perdrá tant el temps com ara en que qualsevol xisgaravís enraona per las butxacas.

»En vers també s' escriurán totas las lleys, las quals serán recitadas cada dia pels carrers y plassas de todas las poblacions d' Espanya, á fi de que 'l poble se las aprengui de memoria y las compleixi, que massa sab tothom que tots els mals d' Espanya provenen de la ignorancia ó del despreci de la ley, tant per part dels de dalt com per part dels de sota.

»Ab aixó sols me proposo regenerar á la patria.

»Pero si tenen alguna desconfiança ab la bondat y l' eficacia de aquests medis pacífichs que no poden fer cap mal á ningú; si creuhen que aquesta medicina es massa innocent, y aquest metje massa bon xicot, per remediar els gravíssims mals qu' està sufrint la nació; si 's considera impossible poder prescindir dels fusionistas y dels conservadors, per alló que diuhen del *turno de los partidos*, en aquest cas jo m' ofereixo també á fer alguna cosa en bé de la patria. No olvidin que 'l *Noy de Tona* es un gran dentista.

»Per lo tant, que m' portin á n' en Sagasta, á n' en Silvela, á tots els peixos grossos de la política, y en un tancar y obrir d' ulls jo 'ls deixaré las genivas mes netas que las de un nen de tetas. Y quan se vegin sense dents, y per lo tant sense poder rosegar, ó bé 's quedaran mamantse 'l dit, ó 's morirán de rabi.

**

Així va expressarse 'l popular patrici.

Y després de remullar tan interessant *interview* ab una nova copa de *Anís del Mono*, varem despedirnos d' ell, recomenantli molta perseverancia en los seus propósits, que bé poden figurar dignament al costat de alguns dels que han aparescut aquests días en las columnas de certs periódichs rotatius de Madrid.

P. DEL O.

FULLAS SECAS

Acacia.

Parra.

Lila.

Malva d' olor.

Llorer.

IQUÍNA SORPRESA I

SONET

Tot estava arreglat; la comitiva composta de una colla molt variada de parents, á la iglesia era arribada per presenciació aquell acte; l' núvi arriba molt elegant y ab cara algo expressiva; la núvia ve després accompanyada dels seus papás, bastant emocionada vestint alló que 's diu, molt llamativa.

Al peu del altar tots se dirigeixen ahont lo sacerdot té d' enllassarlos.

Després de la costüm d' *epistolarios* els fa donar las mans.... y així s' uneixen; mes de repent el núvi tot s' assusta vegent que la ma d' ella era.... ¡de fusta!

J. STARAMSA.

CANTIN PAPERS...

Buffon ho va dir: «L' istil es l' home.»

Però aixó succeixia al sigle passat, en un temps en que 'ls homes encare gastavan istil.... y una pila d' altres cosetas més que de mica en mica han cayut en desús.

No sé, si avuy en Buffon visqués, lo que pensaria de la gent del dia, ni las modificacions que tal vegada 's veuria obligat á introduhir en la seva famosa máxima. ¿Persistiria en la seva afirmació? ¿Cambiaria de parer, com molts altres sabis que, potser per fer notar que ho son, mudan de *consell* ab encantadora freqüencia? ¡Vajin á saberho!

Sigui lo que 's vulgui, jo, sense aspirar á ser Buffon (ni ab dugas efes ni ab una) hi reformat interinament, pel meu us, lo principi del naturalista francés y l' he deixat establert d' aquesta manera:

«Lo pressupost de gastos es l' home.»

**

Densá que vaig descubrirho, ho he posat á proba innumerables vegadas, y may m' ha fallat.

Las paraulas, las miradas, las apretadas de ma poden no ser sinceras: lo pressupost d' gastos sempre ho es.

Un home, ab los seus actes o 'ls seus discursos, ens enganya ab freqüencia: ab lo pressupost no.

¿Ab qué 's gasta 'ls diners aquest? ¿Ab la taula? Fart segú, y qui diu fart diu malalt.

¿Y aquell? ¿Ab toros, frontons y bicicletas? Ja li poden dar expre-
ssions.

«Y aquell altre? ¿Ab donas? Mala pessa té al teler.
Es una pedra de toch infalible.
En lo pressupost de gastos del vanitós, la partida mes important
diu: *Sombreros, corbatas, trajes.*
En lo del ambiciós: *Billets de la rifa.*
En lo del afeminat: *Essencias, cosmétichs, floretas.*
En lo del avaro.... no diu res perque, per no gastar, l' avaro intelligent ni gasta pressupost.

FULLAS SECAS

Rosa.

Cánem.

—Pero—pensará tal vegada algún lector:—ha comensat dihent *Cantin papers....* y ara surt ab aquestas filosofías?... ¿Ahónt deurá volguer anar á parar ab tot aixó?

—A casa la Ciutat.

—¿Per medi de aquestas máximas?

—Sí senyor. No hi ha que olvidar que si tots los camíns van á Roma, tots los carrers portan á la plassa de Sant Jaume.

En aquest moment tinch á la vista un document curiós.
Es un estat de gastos del nostre Ajuntament durant l'últim trimestre, especificats partida per partida y contats céntim per céntim.
¡Quín estat! ¡Quántas reflexions se fan examinantlo!

Lo primer concepte diu textualment: *Gastos del Ayuntamiento*. Es á dir, gastos d' ell, de la casa; pagos d' empleats, tinta, paper, polvos per fregar los llautons.... ó á lo menos, aixís hem de suposarho, ja que la vaguetat del títol *Gastos del Ajuntament* no 'ns permet altra cosa que fer conjecturas. Total: 80 mil duros y pico.

La segona partida es la de *Policía de Seguridad*. ¡De seguridad.... y m' hi jugaria qualsevol cosa que 's refereix als *municipals*! No sé quina necessitat hi ha de posar motius inmerescuts á las personas!

A continuació segueix la casilla corresponent á la *Policía rural*, y entre aquesta, la de *seguridad* y la *urbana* venen á costarnos la friolera de 106 mil duros... y 'l pico de costum.

Y ara vé 'l bo, 'l cop de gracia, la demostració de que 'l *pressupost de gastos es.... l' Ajuntament*.

Després dels gastos particulars de la corporació, després del capítol de vigilants, burots, Xanxes y demés filoxeras, vé la *Instrucción pública*.

Y «saben quánt ha gastat durant l'últim trimestre en *Instrucción pública* un Ajuntament qu' entre 'ls seus gastos y 'ls dels municipals, hi ha invertit prop de doscents mil duros?

¡Cinch mil trescents duros!

¡Cinch mil trescents duros.... en *tres meses*!....

Lo mateix qu' entre ell y 'ls municipals gastan cada *tres días*.

—Se 'n van convencent? «Lo pressupost de gastos es l' home.» «Lo pressupost de gastos es l' Ajuntament de Barcelona.»

L' home mal organisat troba en los seus comptes partidas que diuen: «*Per diversions, 30: per tiberis, 40: per llibres, 1.*» Aixó quan aquest 1 hi es, que moltes vegades no passa de ser un zero.

Falguera.

Passionaria.

Campaneta.

Tal fa l' nostre Ajuntament. De las numerosas partidas que figuran en lo seu quadro de gastos, la destinada á instrucció pública es la mes petita.

Cinch mil trescents duros, demostran cinch mil trecentas vegadas que aixó de la cultura del poble á la nostra corporació municipal la té completament sense cuydado.

¡Per alguna cosa diría un concejal en certa ocasió, que no convenía gayre que 'ls obrers fossin massa ilustrats!

Al menos son conseqüents els nostres regidors: predican ab l' exemple. ¿Manera de que 'ls obrers no s' ilustrin en grau excessiu? Gastar en instrucció pública *cinch mil* duros cada tres mesos.

**

Y es tant lo que aquest quadro de gastos posa de manifest el poch interés que la instrucció inspira als nostres edils, que no hi ha en ell una sola partida que directa ó indirectament no ho demostri.

En *Obras públicas* s' hi han invertit 29 mil duros.

En *Obras en construcció*, 29 mil mes.

Y en *Imprevistos* ¡imprevistos, eh?.... 7 mil y pico de duros.

¿Volen sarcasme mes regidoresch?

Per la instrucció, cosa *prevista*, 5 mil. Per las cosas *imprevistas*, 7 mil.

Ja no pot confessarse de una manera mes ingénua que aquí lo únic que va gràs es lo imprevist.

**

¡Després dirán si 'ls nort-americans ens pegan, si en Salisbury parla de nosaltres ab desdeny y si Europa escolta 'ls nostres gemechs com qui sent ploure!....

Per instrucció, 5 mil duros trimestre: per imprevistos, 7 mil!.... Dos mil duros mes de imprevistos que de cultura!....

Aixó sol ho explica tot.

A. MARCH.

LA FONT DEL AMOR

En lo cor de la Roser
—com en la font encantada—
morts de sed d'amor los joves
morts de sed hi prenen tanda.
Uns duhen per cantiret
un cor curull d'esperansas,
altres... no es pas sed d'amor
lo que 'ls porta á pendre tanda.
Es un d'aquests en Feliu
—per mal nom l'hereuhet plaga—
puig vanítós com ell sol
y engrescador com cap altre,
fa l'amor á las fadrinas,
compromet á las casadas,
á las viudas fa l'ull viu
es á dir; tot ho acapara.
¡Pobre cor de la Roser
si ell hi arriba á pendre tanda!

Ay Roser, gentil Roser,
la d'encisadoras galtas,
la de eor pur é ignocent....
qui 't pogués parlá' ab confiansa!
¡Guárdat del hereuhet Feliu!
Si en ton cor vol pendre tanda
no l'escolis, que, traydor,
en tor plor vol apagarla.

¡Trist del auzell que no sent
al esparver que 'l fa cassa,
y no coneix, encisat,
quan l'atreu la serp malvada!

No escolis al hereuhet
guárdat.... fins de sa mirada!
Si sents neixe amor per ell
deixlo prest sens esperansa,

NOSTRAS EMINENCIAS LAS DECLARACIONES DE D. MANUEL

—¿Voléu redimirvos? ¿Sí?
Feu aixó: ¡forsa violí!

que si acás t' arriba al cor....
¡ningú més hi pendrá tanda!

JOSEPH ROSELLÓ.

UN MEETING

La escena representa un local gran, molt gran, tan gran com puguin imaginársel.

La concurrencia, inmensa y despedint bastanta furor de tabaco.

Sona una campaneta, tothom calla y 'l president comensa á enrahonar.

—Senyors.... y senyoras, perque segons veig també n'hi ha algunas: tots los que som aquí som fumadors, ¿no es veritat?

—¡Sí!....

—Perfectament. Suposo, donchs, que d'un quant temps á aquesta banda hauréu observat que 'l tabaco que 'ns venen als estanchs no pot anar ni ab rodas. Fixantnos especialment en els puros de deu céntims ...

(Deu ó dotze concurrents se posan á tussir.)

—Veyéu? Tots aquests que tussen son de segur fumadors d'aquesta classe de puros. En efecte; solia dirse avants que 'l fumar feya tornar tísich: avuya no es necessari fumar, basta ab mirarse un cigarro de deu céntims.... y ¡cataplum! home.... (ó dona, lo que sigui) al aygua.

(Novas explosions de tos.)

—Miréusel: aquí 'n porto un, (*Se treu un puro de la butxaca.*) ¿Qué us sembla? Pintat de deu mil colors; aquí vert, aquí blau, aquí groch, aquí morat.... tots, menos color de tabaco; capdellat com un manat de teyas mal lligadas; llensant un tuf capás de fer girar la cara á un lleó de bronce, ¿creyéu que aixó es un puro presentable, aceptable, fumable, tal com la *Tabacalera* té obligació d'entregarlos al públic?

—¡No, no!

—Pues encare no sabéu una cosa que us deixará blaus,verts, morats... vaja, de color de puro.

(Moviment d' atenció.)

—Aquest puro ¿el veyéu bé? aquest puro... ¡es escullit!

(Rumors prolongats. Alguns concurrents intentan llensar-se al carrer immediatament, derribant l's estanchs, proclamar qualsevol cosa y regenerar la patria, comensant per aquest cantó.)

—No, senyors y senyoras! No: pel camí de la violencia no's logra res. Siguém enèrgichs, siguém braus, pero siguém prudents. ¿Voléu emanciparvos de la explotació de la Tabacalera?

—¡Sí, sí, sí!

—¿Voléu demostrarli que ab vosaltres no s' hi juga y que ja estéu cansats de tussir y estornudar.... y sobre tot, de pagar?

—¡Sí, sí! sí!

—¿Voléu fer un punt d' home.... (6 de dona, segons el sexe) que us dongui 'l triunfo en un tancar y obrir d' ulls?

—¡Sí, sí, sí!

—Donchs de vosaltres depén: en vostras mans teniu vostra salvació.

(Sorpresa general: una veu pregunta:)

—¿Cóm? ¿Qué s' ha de fer?

—Lo mes senzill del mon. Comprometémnos tots

NOSTRAS EMINENCIAS

LAS DECLARACIONES DEL «PAGÉS»

—Créguinme á mí, caballés: consums, subastas... ¡Rés més!

á no fumar, fins que la Tabacalera millori la calitat de las porquerías que 'ns ven. ¿Hi estéu conformes?

—¡Sí!

—¿Juréu persistir en la huelga hasta que 'l tabaco sigui lo que á dreta lley ha de ser?

—¡Sí!

—Donchs ¡á cumplirho! Queda terminat el meeting.

La concurrencia surt alborotada y resolta á tot.

Y l' endemá tothom continua fumant, sense recordarse de lo que ha promés.

MATIAS BONAFÉ.

SOTA UN PARAIGUA

DIÁLECH

Acóstat Pepeta meva
dessota 'l negre mantell;
no vull que l' or de tas trenas
la pluja fassi mal bé.

—¿Ricardo, per quán calculas
pogué enlesti' 'l casament,
puig la mamá, com no ignoras,
sempre 'm pregunta 'l mateix
y 'm crida, renya, s' enfada
perque diu que va llarguet?....

—¡Acóstat, Pepeta meva,
qu' ara veig que 's gira vent!

—L' altre dia mogué escàndol,
dihent que fá ja massa temps
que nostras relacions duran
sens que tú parlis de rés,
y que vol deixarho corre,
si no fás un pensament,
perque lo vehinat critica,
pel carrer y cel-obert,
y com vás dir qu' en pochs días
foren llestos los papers....

—Acóstat, Pepeta meva,
que ab els sots me mullo 'ls peus!

—Mira: si no 't determinas,
per mí, noy, ja estás bén llest;
fá sis anys que ab tú enrahono
y que tinch rahó jo crech.
No vull que m' avergonyéixin
las amigas. ¡Acabém;
prométem un plasso ficsó
perqué aixís no hi seguiré!....

—¡Acóstat, Pepeta meva,
quins trons que fan, quins llampechs!

—L' oncle, que viu á Girona,
me vá dir que si 'ns casém,
podrém viure á casa seva
al seu costat com dos reys;
no voldrá que tú traballis
mentres el tingas content.

—Bé que fém me donas plasso?

—¡Sí, Pepeta, el mes que vé.
Deixa que 'l paraigua tanqui;
ja surt el sol, grat sia á Deu!

M. BROT DE FARIGOLA.

LLIBRES

CARTAS FINLANDESAS per ANGEL GANIVET.—Lo Sr. Ganivet es un notable escriptor granadí de las últimas fornadas. Si á Espanya hi hagués verdadera cultura intelectual, las personalitats qu' en las provincias descollan no permanixerian ignoradas, avants de rebre la sanció dels círculs de Madrid, tan reacis sempre á ocuparse de las cosas y dels homes que 's mouhen fora de la séva limitada esfe-

ra. L'autor de les *Cartas finlandesas* aprofita la seva estancia a Helsingfors, en sa calitat de cònsul espanyol, per enviar als seus amics granadins una sèrie de cartas, en les quals mes que la descripció detallada y minuciosa del país, expressa les impresions que aquest li sugereix. La terra de la neu apreciada per un fill de la ciutat de les flors: tal es la materia de les *Cartas*. Y ha de confessarse que la veu bé aquella terra, y la fà sentir millor, ostentant sempre una inagotable riquesa de idees propias, algunas de les quals tenen fonda trascendència, y un humorisme especial que constitueix en certa manera el sello de la seva personalitat literaria.

Els amics del autor han enriquit a la literatura espanyola publicant coleccions en un llibre les *Cartas finlandesas* que havien aparegut en les columnas de *El Defensor de Granada*. Precideix l'edició un notable estudi titulat *Ganivet y sus obras* degut a la ploma de un altre escriptor granadi també, D. Nicols M. López, dotat d'una molt lluminosa perspicacia crítica, de un gran talent de observació y de una encisadora galanura d'estil.

Pot estar orgullosa la ciutat de la Alhambra dels dos publicistes, que al tanta brillants se donan a conéixer en un llibre per molts conceptes notable y digne de ser saborejat per totes las persones de bon gust.

TRAGEDIAS DE VÍCTOR BALAGUER.—*Nueva edición en prosa castellana, revisada y corregida.*—Forma l'tomo XXXIV de les obres completes del insigne escriptor, y conté la versió en castellà de les tragedias catalanes, ilustrades ab notes aclaratorias. Lo producte de aquesta com de totes les obres de D. Víctor se destina al sosteniment y foment de la Biblioteca-Museo Balaguer de Vilanova y Geltrú.

IFIGENIA A TAURIDA, tragedia de Goëthe traduïda en vers català per D. JUAN MARAGALL.—Aquesta es l'obra que senmanas enrera sigüé representada al Laberinto. Ja en aquella ocasió, senyalarem les excelentes condicions de la versió catalana: no en va es l'obra de un poeta y de un admirador del gran geni de Weimar.—L'edició s'distingueix per la seva elegancia tipogràfica.

GARÍN per APELES MESTRES.—En setze caricatures gòticas, plenes de gracia y de picaresca intenció y magníficamente tiradas a diversos colors ha desenvolupat el popular artista la famosa llegenda catalana, fent gala una vegada mes de la seva destresa y del seu humorisme de bona casta.

RATA SABIA.

ESTRENOS

La novetat de la setmana correspon al *Eldorado*. La sarsuela *Pepe Gallardo* ha tingut un èxit de aquells que duran.

Fins ara 'ls seus autors Srs. Perrin y Palacios se dedicaven ab preferència al gènere adotzenat y algun tant incoherente propi de les revistas, que res tenia de literari; 'ls bastava per conseguir lo seu objecte estimular el mal gust de aquella part del públic qu'en materia de teatros no mira gaire prim. Pero ab *Pepe Gallardo* han invadit el terreno del sainete.

Y sense que pugan gaudir-se de haver topat ab lo que se'n diu una troballa, perque tant el tipo del protagonista, com els demés personatges qu'intervenen en l'acció, no tenen res de nous, ni tampoch l'argument pot sorprendre a ningú per la seva originalitat, no obstant l'obra resulta sumament entretinguda, per estar combinada ab molta trassa, per oferir algunes escenes animades y fresques, que delatan la observació del natural, y sobre tot per tenir alguns trossos de dialech garbosament versificats.

Ofereix ademés *Pepe Gallardo* verdaderas situacions musicals, y l'mestre Chapi s'hi ha agafat per escriure una de sas mes inspirades partitures. Ja des de l' preludi's fa

aplaudir per sa riquesa de combinacions armòniques: l'escola popular que segueix es molt característica, l'quarteto de sopranos es un número de primera, y l'duo final ab son arranch, ab sas frasses exuberants de passió y de vida, val per ell sol un èxit.

Franch y ruidós com pocas vegades el troba'l mestre Chapi, sent cridat a les taules reiteradament. El duo de *Pepe Gallardo* es realment una afortunadissima gallardia.

En l'execució sobressortiren els germans Fernández: ella sobre tot, s'hi llansa y ho fa bé de veras. Molt ens hauria agratit el Sr. Rodríguez a no haver caricaturitzat de una manera tan excessiva l'tipo de barber desdenyat de totes las donas per lleig.... en Rodríguez fa ademés que l'desdenyin per marica. Els demés intérpretes contribuïren eficacment al èxit de la representació, la qual se veié ademés realsada ab dos bonicas decoracions degudas al senyor Urgellés.

A Novedats, dimarts s'estrenarà la traducció de un *vaudeville* titulat *Carignan*.

No dupto que a París haurà tingut un gran èxit, representantse un sens fi de vegades; pero mal traduït al castellà es impossible que resulti. Pert la gracia, la spontaneitat, la frescura, aquell no sé qué de castis y de maliciós que constitueix el principal atractiu de aquesta mena d'obras quan se representan en son llenguatge original y per actors a propòsit.

Ab una traducció fluixa, deficient y com mitjà destenyida no poden tampoch els actors lluirse gaire, puig sembla que 's troben en una atmòsfera estranya, desapegats, sense tenir un rasgo d'expontaneitat que conquisti al públicificant dintre de l'obra. Així es que únicament alguns incidents, molt de clar en clar, logravan excitar el riure; pero en conjunt l'obra agrada poch.

Afortunadament el públic se compensa ab lo sainete dels Srs. Parellada y Colom, titulat *Los mites ó el gran sastre de Alcalá*, qu'es molt animat y no poch xistós, succeintse les escenes y 'ls incidents còmics, perfectament ajustats a un gènere tan genuinament espanyol com el sainete.

Aquí sí que pot afirmarse que 'ls actors se troben dintre del seu element, y traballan ab aquell desembràs y aquella convicció, que des de l'primer moment troba en l'atenció y en lo regocitj del públic aquella animada y franca correspondencia, que determina l'èxit.

EN LOS DEMÉS TEATROS

Res mes de nou.

Al *Principal* s'està esperant el regress de la companyia Guerrero, que donarà unes quantas representacions, exhibint les decoracions y l'vestuari que ha lluhit en sa excursió per l'extranger.

... Al *Liceo* han comensat y prossegueixen activament els ensajos del *Andrea Chenier*, òpera ab la qual ha de inaugurar-se la temporada.

... Al *Tivoli-Circo Egüestre* son cada vespre molt aplaudits els japonesos Homeskari y Sadaskichi, lo mateix que 'ls tiradors àrabs y la vistosa pantomima *La feria de Sevilla*.

... Al *Granvia*, després de *La reja*, que haventla ja escaldufada al *Principal*, ofereix poca novedat, s'anuncia 'l proxim estreno de una obra del Sr. Sinesi Delgado titulada *La zarzuela nueva*.

Y res mes. Prou els parlaría del primer concert de la *Societat filarmònica*, dirigit pel mestre D'Indy, al qual la premsa diaria ha dedicat molt grans elogis; pero L'EQUERA té la bona costum de no assistir allà hont no l'inventan.... y per lo tant menos gust.... però també menos feyna.

Y.... punto final.

N. N. N.

¿QUE 'LS HI SEMBLO?

A les lectoras de LA ESQUELLA qu'estiguin per meréixer.

Senyoretas, aquí 'm tenen,
mirintme de per tot bé,
qui encar que 'm deixo la barba
ó més ben dit, el ralet,
soch elegant, bastant guapo,

TORNANT Á MUNTAR (per V. BUIL.)

— No ha sigut res. ¡Aquestas caygudas ray!... ¡Las otras, las otras son las perillosas!

(modestia á part) molt entés
en lo ram del matrimoni
y assumptos del sexo bell.

Poden preguntá á qui vulguin
per Pere Peix paperer,
tothom sab, si no ho ignoran,
que vaig neixe fa molt temps
d' una bona bugadera
y d' un molt honrat llauener
que parlant, s' entrebancava,
y feya embuts á bons preus.

Soch fill del Clot, á la dreta
entrant per un carré estret;
vaig estudiá medicina
y si no vaig 'ribá á ser
un menescal dels de punta,
fou perqué un dia, al clatell
va sortirme un grós floronce,
y vaig comprender al moment
que 's necessita mal áima
pera curá animals bé.

Soch paperer y 'ls hi juro
que se fer tots los papers,
menos papers de cinch duros
que d' aquets may cap ne veig;
pro lo qu' es papers d' estrassa
y papers rídicols, crech
no hi ha cap paperería
que 'ls fassi pas tan ben fets.

Si 'm miran fisso, de frenpte
desde l' cap fins baix als peus,
veurán que com lo meu tipo
no se'n troban dos parells,
desde l' Albión á la Xina,
desde Moncada al Putxet,
tant si buscan ab cerillas
com ab llum incandescent.

D' aquí 'l front fins á la boca
veurán que no tinch res lleig;
lo meu nás, es nas modelo,
bastant grós, pro molt decent,
que no passa de la mida
com un que fa un pam ó més,
que tregina un home xato

que viu á n' al meu carrer.

Tinch lo eos prim pro simpátich,
molt graciós y ben fetet,
unas mans com sucre candi
y dos brassos com dos rems.

No soch sort, parlo per setze,
menjo quan puch, dormo be;
á la nit, jamay somní;
ni ronco, si estich despert;
pel demés, tinch bona jeya,
no gasto may cap diner,
y sé llevarme á las onze
y se quants fan trenta y set.

No tinch pare ni tinch mare,
sols sis germans, un gat vell,
quatre germanas casadas
ab quatr' homes diferents,
un gosset, una cotorra
y de familia res mes.

Després un germá del pare
que m' es oncle, y qu' are ven
mongetas y pomades cuytas
y estrenyacaps al Born vell,
que si avuy no te cap quarto
d' arcobas, ne te un parell.

Tinch molta terra á l' Habana
y un ull-de-poll qu' es ben meu,
tres xicras de pisa blancas,
dos parells de calsotets,
dugas camisas y mitja
y un vestit molt prim d' hivern.

Després, tinch castells en l' ayre,
y empenyats dotze cuberts,
un rellotge que no corra
y deu ó dotze parents
de l' home d' una soltera,
casada ab en Bartomeu,
qu' ha estat porter d' en Girona
y fins ha servit al Rey.

Senyoretas, aquí 'm tenen
retratat del cap als peus;
mirin be per tot si troban
jove ab porvenir mes bell.

Poden comensar desd' ara
á fer pedidos, ¿qué fem?
¿qué no 'ls ha fet salivera
lo repertori qu' he tret?

Haig d' advertils'hi una cosa;
la que ha de ser ma muller
vull que sigui ben guapeta,
muda y sorda, per poguer
aixís tenir ordre á casa
y estar com á l' aigua 'l peix.

No 'm fará pa res que tingui
deu ó dotze mil durets,
encar que sigui sens mare
perque la sogra.... 'm repren.

Senyoretas animarse;
jo visch carré de l' Infern,
número 3014,
primer pis (baixant del cel)
últim replà, quarta porta,
Clot; si ré se 'ls ofereix
allí hi trobarán (si hi troban!)
á un servidor de vostés.

P. COLOMER.

ESQUELLOTS

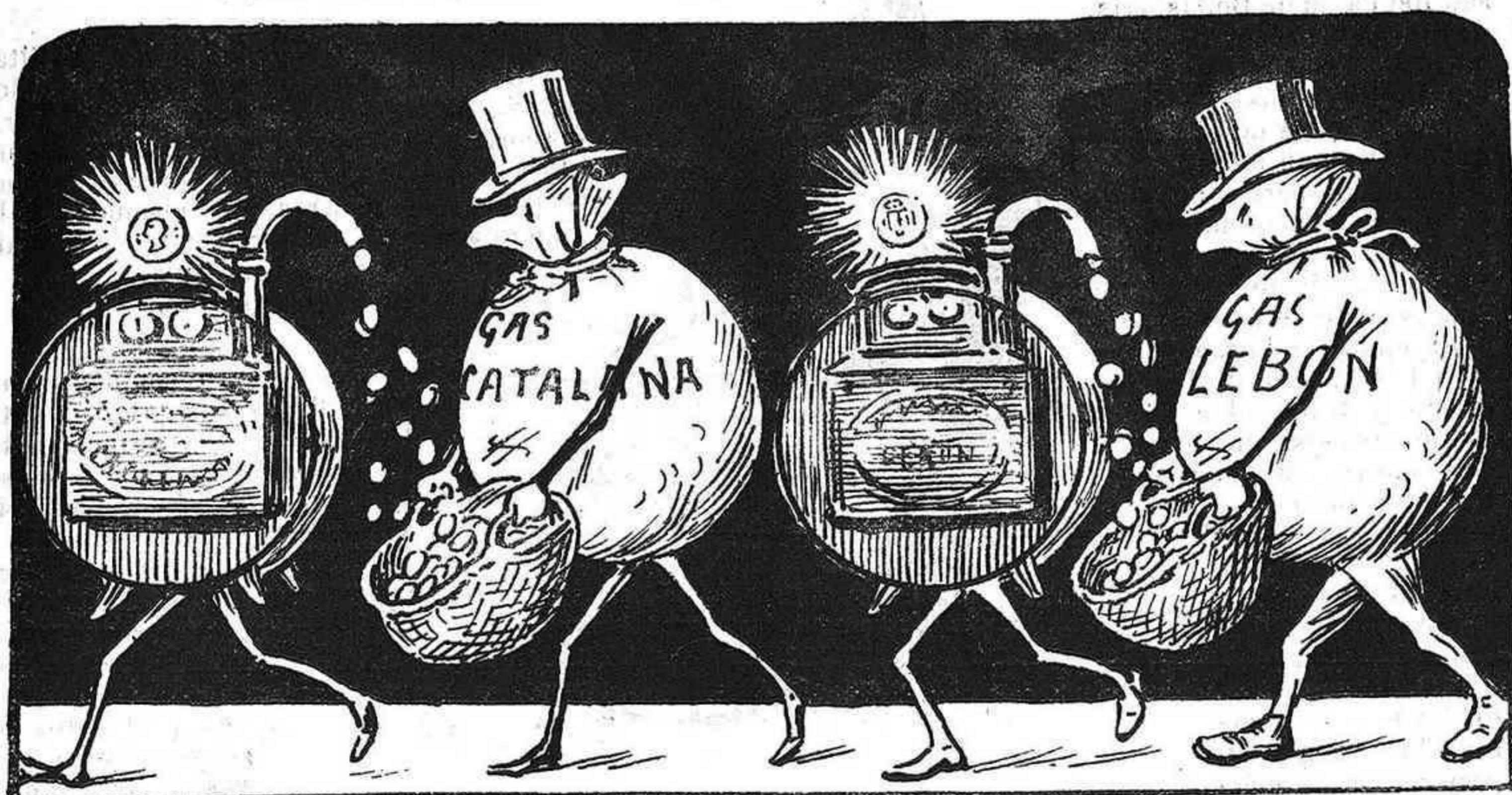
Vaja, ja 's coneix que ha
arribat l' hora de regenerar-nos.

Y ho proba de una manera
que no dona lloch á duptes
la provisió de la plassa de se-
cretari del Jutjat municipal
del districte de la Universitat,

¡Ara sí que l' aristocracia estará ben servida!

LOS CONTADORS MIRACULOSOS

—¿No hi passa gas? Aixó ray!
Ells per xó no paran may.

la qual ha sigut adjudicada á un tal Sr. Rodríguez, fill del Sr. Rodríguez Roda, President de l'Audiencia.

Gran sort ha tingut l' agraciad de que no 's presentés algun fill ó parent del Sr. Groizard, ministre de Gracia y Justicia, en qual cas la rahó que haurán tingut per nombrarlo á n' ell, l' hauríen feta valquer per deixarlo en terra.

Un altre síntoma no menos persuassiu y eloquient de qu' estém en plé perfodo de regeneració.

Tot Barcelona sab qu' en un dels jutjats de primera instancia hi ha un actuari completament cego y que per lo tant està inhabilitat per l'exercici del càrrec.

Y á pesar de que aquesta es una cosa que no la ignora ningú, s' está procedint á una investigació per descobrir al actuari cego, en la mateixa forma que si 's tractés de buscar una agulla en un paller.

Un per un, s' ha anat preguntant á tots els jutjes:—¿Es, per casualitat, algú de vostés que té un actuari cego? Y dels cinch que conta Barcelona, 'ls quatre han respost categòricament en sentit negatiu. Queda 'l quint, ó siga 'l Sr. Pasqual Español, jutje del Parch que ningú sab lo que ha pogut respondre.

Ja 'l quènto comensa á picar en historia.... ó millor qu' en historia en *romanso de cego*.

En efecte, si á la Justicia la pintan ab una vena als ulls ¿per qué no pot haverhi un actuari que no hi lluqui, sobre tot sent aquest actuari 'l germá del Sr. Planas y Casals, gran cacich de la província, qu' ell sol hi veu per tots?

No mirem prim, fem els *ulls grossos*, y considerant que 's tracta de D. Marcelo, tinguém una fé *cega* de que ningú li dirá res.

A la regeneració s' hi han d'anar com l' actuari del districte del Parch: á *las palpentes*.

En una de las últimes sessions municipals, dos

regidors, el Sr. Rosich y 'l Sr. Samaranch van al-sar una mica la veu fins á posarse fora del diapasón normal.

El president va tocáls'hi la campaneta.

Pero 's va descuidar de dils'hi:

—Aquestas qüestions poden anarlas á ventilar á la porta del *Tívoli*.

¡Y encare hi haurá qui vulga pretendre qu' en aquests temps de positivisme no s' efectúan miracles!....

Aquí tenen, per desmentir als incréduls, els contadors de gas, que may han fet voltar las manetas mes depressa, que durant la huelga de consumidores, de tal manera que 'ls industrials que van estar dinou días del mes passat, sense encendre 'ls metxeros, s' han trobat ab que havíen consumit tant ó mes gas qu' en los mesos ordinaris.

¡Figúrinse quinà sorpresa no han tingut al rebre la factura!.... — ¡Aixó no es possible!.... — diuhen — Si no hi ha aquí una equivocació, hi haurá una cosa pitjor, que 'ls Tribunals de justicia hauran de aclarirla!

* * *
¡Ah tanasis!.... ¿Cóm volen que 'ls Tribunals, trac-tantse de un gas que fa tan mala cara, pugan aclarir res?

Resígninse donchs, á pagar lo que 'ls hi demanin, y créguinme á mí, no s' emboliquin.

Que si ho anessim á mirar, de lo que ha passat ab els contadors ells sols ne tenen la culpa. Mentre ha durat la *huelga* las empresas *han estat bufant* y ja se sab que á major buf correspon major pressió y á major pressió, major consum y aquí tenen explicat el miracle que 'ls ha tret de quici.

Ara bé, si volen revenjarse, bufin ells, ara que 'ls hi toca 'l torn. Potser d'aquesta manera 'l gas regularà, y naturalment, las manetas dels contadors giraran al revés, y saldarán el compte.

Similia similibus curantur.

Diumenge l' *Associació de Coros de Clavé* va donar un notable concert en lo Gran saló del Palau de Bellas Arts, destinant los recursos al socorro dels coristas que tornan ferits ó malats de la guerra y de las famílies dels qu' en ella han mort.

La major part dels pendons de las 42 societats que hi prengueren part, ostentavan gassas de dol.

L' aspecte de aquests pendons endolats formava una nota trista, en mitj del consolador y fraternal espectacle donat pels companys dels morts, que senten la seva perdua, com membres que son uns y altres de la gran familia coral, creada pel geni del insigne Clavé.

Lo concert, en lo qual á mes dels coros, hi prengueren part las orgas elèctriques tocadas pel señor Daniel, la banda municipal dirigida pel Sr. Sadurní, las notables cantants catalanas Srtas. Carrera y Huget y l' aplaudit baix Sr. Oliveras, resultá una verdadera solemnitat artística.

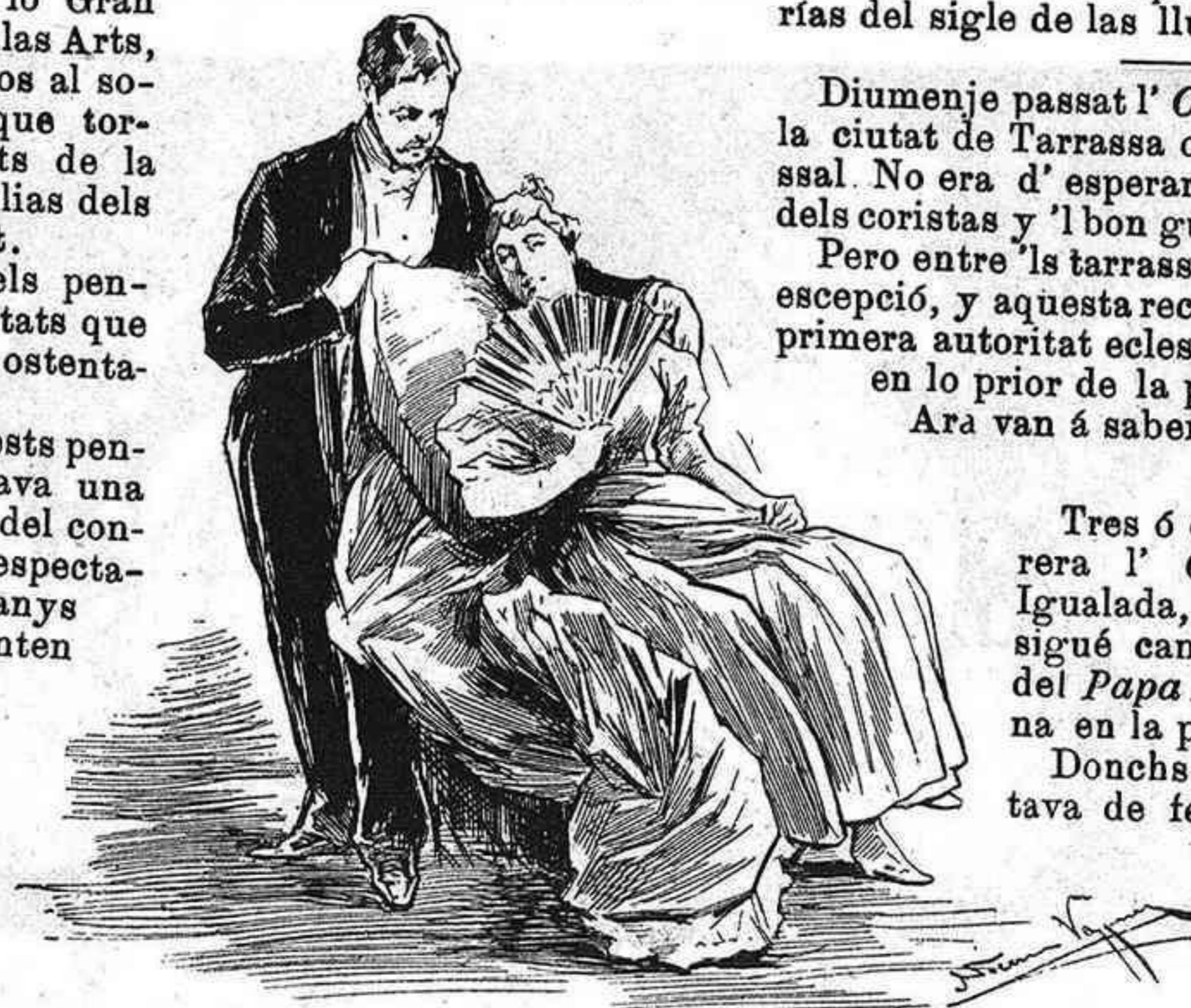
Los coros s' han fet dignes una vegada mes de la noblesa de sentiments que sigué la nota característica de son inmortal fundador.

Llegeixo qu' en Mariano Benlliure ha terminat lo bocet pera l' sepulcre del primer espasa Fabrilo, mort á Valencia de una banyada.

Com á motifs simbòlichs hi figurau una creu, un cap de toro, una capa de passeig y la montera.

¡Bonica barreja que demostrará á las generacions

COM FESTEJAN ELS GOMOSOS

—¡Está vosté diviníssima!
—¡Oh! No tant!... Vosté 'm confón...

futuras las principals preocupacions que dominaven entre 'ls espanyols, en las darreras del sige de las llums!

Diumenge passat l' *Orfeó català* va visitar la ciutat de Tarrassa obtenint un èxit colossal. No era d' esperar menos dat el mérit dels coristas y 'l bon gust dels tarrassenchs.

Pero entre 'ls tarrassenchs precisa fer una excepció, y aquesta recau precisament en la primera autoritat eclesiástica de la ciutat, en lo prior de la parroquia.

Ara van á saber perqué.

**

Tres ó quatre senmanas enrera l' *Orfeó català* visitá Igualada, y son primer acte sigué cantar la famosa missa del *Papa Marcelo* de Palestrina en la parroquial iglesia.

Donchs bé: á Tarrassa tractava de fer igual, y no li sigué permés, per que en l' execució de la missa hi prenen part coros de senyoras y de noyas y 'ls cànons prescriuen....

Res: per lo vist els cànons prescriurán que lo que

pot ferse á Igualada, no 's pot repetir á Tarrassa.... á no ser que 'ls cànons sigan com els sams que degudas se diuhen al revés.

**

Lo gran Palestrina qu' era un inspirat artista y un creyent com avuy no 'n corren, poch podia figurarse, al escriure la missa del *Papa Marcelo*, que vindrían uns temps tan especials, en que la seva obra, desterrada de las iglesias, tindría de anarse á executar an'ls teatros.

Las veus femeninas están desterradas del temple, á lo menos sempre que cantin bé y afinadament, com succeheix en l' *Orfeó català*, composicions tan

FULLAS SECAS

Eura.

Cascal

Gerani

inspiradas y fondament religiosas com las del insigne mestre, cultivador asombrós de la música polifónica.

En cambi las monjas y las *hijas de María* poden cantarhi sense restriccions ni reparos de cap mena.... aquellas porque regularment cantan ab el nas, y las últimas porque solen ser unes nenas molt amables y bonas amiguetas dels ensotanats.

Els quals, al contemplarlas tan xamosas, son capasos de pérdreho tot: els cànons.... y hasta l' *oremus*.

Ha mort á Manresa, 'l Sr. Angel Corróns y Llort corresponsal qu' era de L' **ESQUELLA DE LA TORRATXA** y d' altres periódichs, y persona molt estimada en la població, per sa amabilitat exquisita y las bellas prendas de caràcter que l' adornavan.

Descansi en pau.

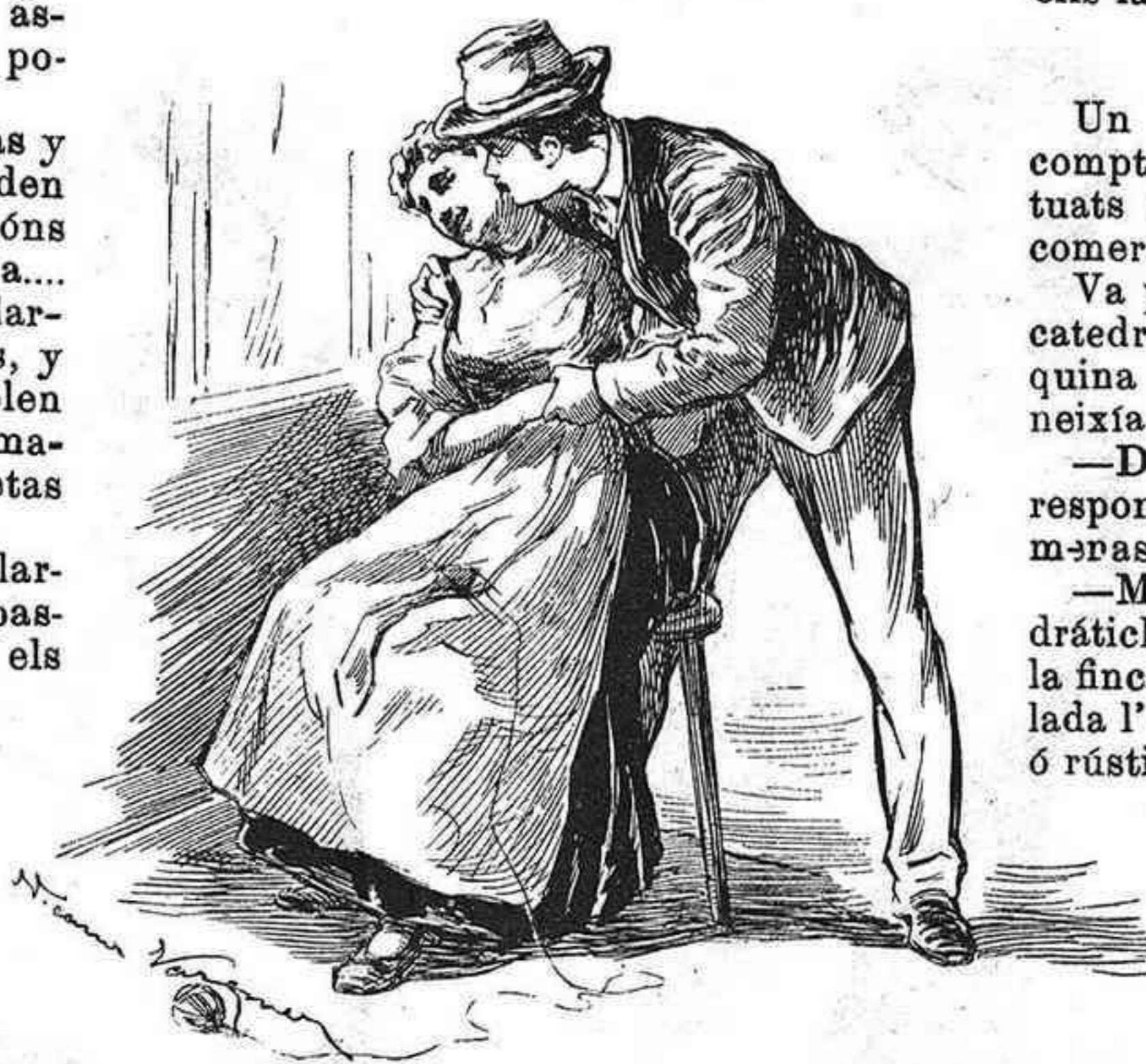
En lo mes fort de la polémica ortogràfica, per determinar si 'l nom de las islas Vissayas ó Bissayas, s' ha d' escriure ab V ó ab B, ha succehit lo que diu la fábula castellana de *Los dos conejos*:

«Y en estas disputas llegaron los yankees...

Els quals si arriban á cruspírselas, conforme aixís s' ho proposan resultará que no s' han d' escriure ni ab V ni ab B, sino ab doble W, es á dir amanidas al istil de la seva terra.

Sense anarse'n ab andróminas coparán aquell país;

COM FESTEJA 'L POBLE

—¡Vina aquí, rateta meva!
¡Ets més bufona que 'l mon!

Fénix español.»
Sobresalient!

que las qüestions académicas ells las resolen aixís.

Un periódich gaditá dona compte de uns exámens efectuats en aquella Escola de comers.

Va presentarse un jove y 'l catedràtich li va preguntar quina classe de inmobilcs coneixía.

—D' inmobles ó fincas—va respondre—n' hi ha de dugas meras: rústicas y urbanas.

—Molt bé—digué 'l catedràtich.—Pero vamos á veure, la finca en que 's troba instalada l' escola ¿qu' es? ¿Urbana ó rústica?

—Urbana.

—Perqué?

—Perque está asegurada d' incendis.

—¿Cóm diu?

—Sí, senyor: y en la fatxada està ben consignat y jo mateix ho he llegit: «La Urbana» y «El

Las dents que tot ser humà posseheix suman 32. A lo menos aixís s' havia cregut fins ara. Pero 'l dato es equivocat.

Al Sha de Persia no fa gayre un dentista li ha empastat la dent número 40, y es probable qu' en lo successiu n' hi empasti mes encare.

Lo patir dels caixals s' ha fet en ell una costum, desde un dia en que se'n queixava, y 'ls seus súbdits compadescuts del gran dolor que sufria, van oferirli, pera calmarlo, regalos per valor de 10,000 sequíns en or. Desde aquell dia felís s' han anat reno

FULLAS SECAS

Crisantema.

Escardot.

Begonia.

BONS CONSELLS

—¡Cuidado ab aquestas miradas incendiarias, noya, que ara 'ls *artículos de arder* están molt carregats!

vant els dolors de caixal del soberà seguits sempre dels regalos expléndits dels seus súbdits, y així ha arribat á l' operació número 40.

Está vist que quan el Sha rabia de la boca, 'ls seus vassalls escupen, y tal s' ha anat posant la cosa que aquell ab las seves dents totas corcadas, se 'ls està menjant de viu en viu.

Sortint del teatro, ahont acaba de representarse una producció fluixa, casi dolenta, rebuda pel públic ab general indiferència:

—Y bé ¿qué t' ha semblat l' obra?—pregunta un amich á un crítich.

Y'l crítich respon:

—Pero estás segur de que això que acaban de representar es un' obra. Donchs, mira, jo 'm figurava qu' era un *derribo*.

Per re 't desmayas y ploras
com per re 't posas riallera...
Si tiravas pel teatro,
que n' farías de carrera!

Si per fí logras casarte
no ho fassas pas sapiguer
perque son molts que s' alegran
que un' altre porti els neulers.

—Créume, Malia; vichila, vichila mucho! No hay res en el mundo como la vichilancia...

Si acás lo xicot te deixa
tothom de tú tendrà llástima;
si tú deixas al xicot
el tiudrán per pastanaga.

JOAN VILARGUNTÉ.

Com més te miro, nineta,
més y más me fas pensar
ab los dos duros de renda
que 't dona 'l teu capital.

A. PALAMISI.

¡Quina vidassa la teva!...
Los dematins per dormir,
las tardes per adornarte
y per passejar las nits.

VICENTÓ.

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Pen-ti-na-do-re-ta.
- 2.ª ID. 2.ª—Pe ta-ca.
- 3.ª ANAGRAMA.—Anita—Tiana—Atina.
- 4.ª TRENCÀ-CLOSCAS.—El Angel guardián.
- 5.ª ROMBO.—G

S E T
S O R I A
G E R V A S I
T I A N A
A S A
I

- 6.ª CONVERSA.—Adela.
- 7.ª GEROGLÍFICAS.—Per tripas primas los mestres.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

S' acosta 'l moment de l' aparició
DEL

ALMANACH

DE

La Esquella de la Torratxa

LO MÉS POPULAR DELS ALMANACHS

LITERARIS Y ARTÍSTICHS D' ESPANYA

Cubertas PREMIADAS

¡Aviat!
¡Aviat
sortirà!

entre 'ls 69 projectes que han acudit al CONCURS obert á aquest objecte per LA ESQUELLA.

Segueix oberta la llista de pedidos. A ff de facilitar los traballs de l' Administració, preguém als Corresponsals que fassin la demanda ab temps, evitant així les pressas de última hora.

MANUAL

DE MEDICINA, DE HIGIENE, DE CIRUGÍA Y DE FARMACIA DOMÉSTICA

OBRA AL ALCANCE DE TODO EL MUNDO

**INDISPENSABLE A TODAS LAS FAMILIAS
ENSEÑANDO**

Lo que debe evitarse para conservar la salud.—Lo que debe hacerse para curar las enfermedades crónicas.—Los medios de remediar los accidentes mas comunes.—La composición y propiedades de remedios usuales.

Obra escrita por el Dr. DEHAUT.

Un tomo 8.º encuadernado en tela Ptas. 2.

TRADICIONES Y LEYENDAS
ESPAÑOLAS

EL FRATRICIDIO DE MONTIEL

POR L. GARCÍA DEL REAL

Un tomo 8.º Ptas. 1.

COLECCIÓN DIAMANTE (Edición López)

Tomo 61

COLECCIÓN DE TIPOS

por LUIS TABOADA

Precio: Dos reales.

Adelardo Ortiz de Pinedo.—Los Cazaderos de Madrid. Un tomo 8. ^o	Ptas. 3
Alberto Casañal Shakery.—Cuentos Baturros. Un tomo 8. ^o	» 3
Abdón de Paz.—La España de la edad media. Un tomo 8. ^o	» 5

Novedad ♦ Obra de utilidad general ♦ Acaba de salir

ALMANAQUE BAILLY-BAILLIERE

ó SEA

PEQUEÑA ENCICLOPEDIA POPULAR DE LA VIDA PRÁCTICA

ALMANAQUE BAILLY-BAILLIERE

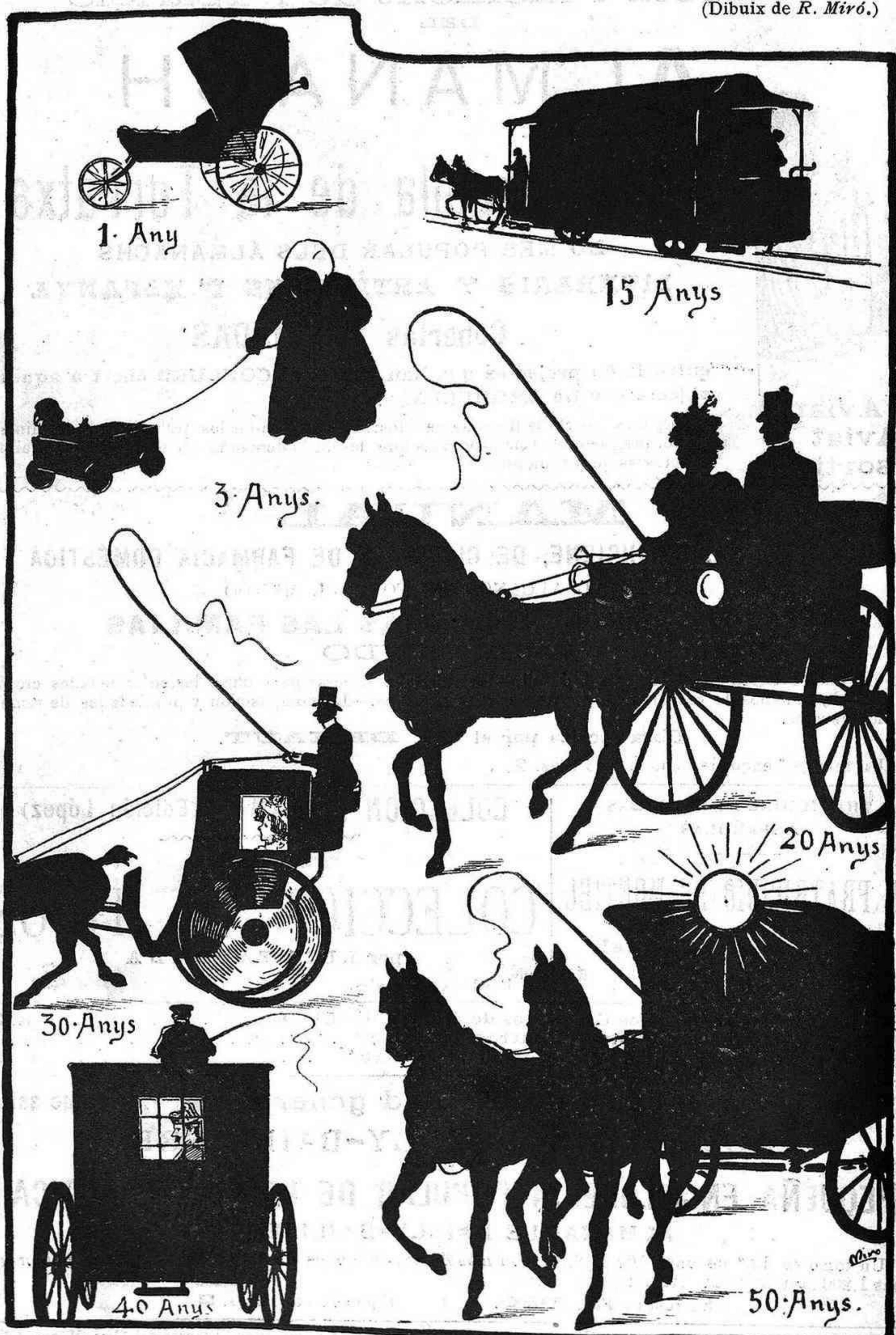
Un tomo en 12.º de unas 500 páginas, con más de tres millones de letras y mapas en dos colores, unas 1,200 figuras y cubierta imitación cuero.

En rústica Ptas. 1·50. | Encuadernado Ptas. 2.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No respondem d' extravíos, no remetent ademés 1 real pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

LA VIDA D' UNA DONA, CONTADA PEL SEU COTXE.

(Dibuix de R. Miró.)

Lo cotxe fou lo seu somni,
lo cotxe fou son deliri,

y acabá per aná en cotxe
del bressol al cementiri.